

Askeri Cesaret: Bütünleştirici Literatür Taraması

Military Courage: An Integrative Literature Review

<https://doi.org/10.5281/zenodo.19900290>

Enes Tolga BEYÇİOĞLU¹

İbrahim Sani MERT²

Araştırma Makalesi

¹Antalya Bilim
Üniversitesi

ORCID: 0009-0008-2356-6636

²Prof.Dr. – Antalya Bilim
Üniversitesi

ORCID: 0000-0002-2850-1865

Sorumlu yazar/Corresponding
author:

Prof. Dr. İbrahim Sani MERT

E-posta/E-mail:

sanimert@gmail.com

Geliş tarihi/Received:

10 Nisan 2026

Revizyon talebi/Revision

Requested:

17 Nisan 2026

Son revizyon /Last revision:

23 Nisan 2026

Kabul tarihi/Accepted:

26 Nisan 2026

Atıf/Citation:

Beycioğlu, Enes Tolga. “Askeri Cesaret: Bütünleştirici Literatür Taraması.” *Türk Savaş Çalışmaları Dergisi*, 7, no. 1 (2026): 125-140.

Özet

Günümüzde savaşlar füzelerle, insanlı-insansız hava araçlarıyla başlayıp ülkelerin güç ve teknolojilerini sınar hale gelmiştir. Ancak, her ne kadar teknolojik ilerleme ve değişimler bu güç gösterisinde etkili olsa da, temel faktör olan cesaret, savaş ortamındaki önemli rolünü korumaya devam etmiştir. Dolayısıyla, askeri cesareti iyi yönetebilen ülkeler, başarılı olmaya devam etmektedir. Yapılan bu çalışmada askeri cesaret, farklı disiplinlerde yapılan bazı çalışmaların, bütünleştirici bir literatür taramasıyla incelenmesi ile açıklanmaya çalışılmıştır. 23 çalışmadan elde edilen bulgular, tematik bir çerçevede tartışılarak değerlendirilmiş; askeri cesaret kavramı bütüncül bir bakış açısıyla analiz edilmiştir. Askeri cesaret kavramı geniş açıdan değerlendirilerek, bu kavramın daha iyi anlaşılmasına, literatüre kazandırılmasına ve bunun da ötesinde, askeri cesaretin daha iyi yönetilebilmesine katkı sağlanması hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Askeri cesaret, cesaret, bütünleştirici literatür taraması, savaş*

Abstract

Today, wars have become arenas in which countries test their power and technology, often beginning with missiles and manned or unmanned aerial vehicles. However, although technological progress and changes play a significant role in this display of power, the fundamental factor—courage—continues to maintain its important role in the combat environment. Therefore, countries that are able to effectively manage military courage continue to achieve success. In this study, military courage is examined through an integrative literature review of studies conducted across different disciplines. The findings derived from 23 studies are discussed and evaluated within a thematic framework; the concept of military courage is analyzed from a holistic perspective. By evaluating the concept of military courage in a broad sense, the study aims to contribute to a better understanding of this concept, its inclusion in the literature, and, beyond that, to improving the management of military courage.

Key Words: *Military courage, courage, integrative literature review, war.*

GİRİŞ

Doğuştan gelen keşfetme arzusu ve temel hayatta kalma içgüdüsü, tarih boyunca insan gelişiminin temel katalizörü olmuştur. İlk avcı-toplayıcı ve göçebe toplumlar yerleşik medeniyetlere dönüştükçe, su, verimli topraklar ve madenler gibi stratejik kaynaklar için ortaya çıkan rekabet, kaçınılmaz olarak organize savaşların ortaya çıkmasına yol açmıştır. Bu tarihsel bağlamda askerlik, temel bir hayatta kalma refleksinden, kolektif güvenlik ihtiyacının şekillendirdiği, dünyanın en eski ve en profesyonel mesleklerinden biri haline gelmiştir. Bu mesleğin temelinde binlerce yıldır değişmeyen temel erdem ise cesarettir. Bu kapsamda, askeri ortamda ve askeri gereklerle beliren cesaret, “askeri cesaret” olarak adlandırılabilir.

Cesareti sadece askeri ortam ve durumlarla kısıtlamak elbette yanlış olsa da, cesaretin en elzem olduğu yerin, askeri ortam ve durumlar olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Dolayısıyla, cesaretin en yakıştığı meslek de askerlik mesleği olarak karşımıza çıkar. Ancak karmaşık, derin ve bir o kadar da belirsiz olabilen cesaret kavramının, sorgulanmadan ve iyi anlaşılmadan kullanılmasındaki risk dikkate alınırsa, bunun askeri cesaret kavramı için de geçerli olduğu ifade edilebilir. Bu kapsamda, askeri cesaretin ne olduğu ve bunun da ötesinde ne olması gerektiği, üzerinde çalışılması, araştırılması gereken, önemli bir konudur.

Askeri cesaretin ne olduğunun anlaşılabilmesi, farklı araştırma yöntemleri kullanılarak yapılacak çalışmalarla mümkündür. Bir başlangıç niteliğindeki, askeri cesaretin anlaşılmasını hedefleyen bu çalışmada, bütünleştirici literatür yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemin seçilmesindeki temel motivasyon, farklı disiplinlerde askeri cesaretin geçtiği bazı temel kaynaklar incelenerek, askeri cesaretin nasıl anlaşıldığını açıklamak, bütüncül bir bakış açısı yakalayabilmektir.

Cesaret, her ne kadar farklı disiplinlerde ele alınmış olsa da, en baskın olarak incelendiği psikoloji literatüründe, farklı şekillerde tanımlanmış, üzerinde kavramsal olarak tam anlamıyla uzlaşı sağlanamamıştır.

Etimolojik açıdan incelendiğinde, Fransızca “coeur” (kalp) kökünden türediği ve Türkçede “yürek” anlamıyla da ilişkilendirildiği görülmektedir. Bu bağlamda cesaret, çoğunlukla risk alabilme yeteneği yüksek ve sorumluluk üstlenebilen bireylerin sahip olduğu bir özellik olarak değerlendirilmektedir.¹

Aristoteles, cesareti korku olgusuyla ilişkilendirerek, bu kavramın bireyin karşı karşıya kaldığı tehditler ve acı verici durumlara rağmen belirli bir amaca bağlı kalmasıyla ortaya çıktığını ifade etmektedir.² Bu yönüyle cesaret, bireyin yaşamını olumsuz etkileyebilecek durumlara karşı gösterdiği direnç ve kararlılıkla yakından ilişkilidir. Tarihsel süreç boyunca ilgi odağı olan cesaret kavramı, yalnızca felsefecilerin değil, aynı zamanda sosyal bilimcilerin de üzerinde durduğu önemli bir araştırma alanı olmuştur.³ Disiplinler arası çalışmalara konu olan bu kavram, farklı perspektiflerden ele alınmıştır. Örneğin, Lopez ve ark. (2003)⁴ cesareti, bireyin potansiyel tehlike veya hayati risk içeren durumları değerlendirdikten sonra hissettiği korkuyu kontrol altına alarak eylemine devam edebilme kapasitesi olarak tanımlamaktadır.

¹ Rollo May, *The Courage to Create* (New York: Norton, 1975).

² David Pears, *Aristotle's Analysis of Courage* (1978).

³ İbrahim S. Mert, “Cesaret ve Bileşenlerinin Keşfine İlişkin Nitel Bir Araştırma: Eski Bir Erdemin Yeniden Keşfi,” *İş ve İnsan Dergisi* 8, no. 1 (2021): 19–31, <https://doi.org/10.18394/iid.729238>.

⁴ Shane J. Lopez, Kathryn K. O’Byrne ve Sarah Petersen, “Profiling Courage,” içinde *Positive Psychological Assessment: A Handbook of Models and Measures*, ed. Shane J. Lopez ve C. R. Snyder (Washington, DC)

Bu çerçevede cesaret; risk içeren durumlarla yüzleşebilme, korkuyu yönetebilme ve bu duygunun üstesinden gelerek hedefe yönelik davranışı sürdürebilme becerisi olarak değerlendirilebilir. Tarih boyunca bazı yaklaşımlar cesareti bireyin içsel ve kutsal bir özelliği olarak ele almış olsa da, cesaretin yalnızca güçlü olunan durumlarda değil, bireyin kendini zayıf hissettiği durumlarda da harekete geçmesini sağlayan bir itici güç olduğu da vurgulanmaktadır.⁵

Cesaretin temel özelliklerinden biri⁶, bireye psikolojik dayanıklılık kazandırarak korku duygusunu yönetebilme yetisi sağlamasıdır. Askeri bağlamda cesaret; yalnızca korkuyu kontrol altına almak değil, belirlenen hedefler doğrultusunda sarsılmaz bir kararlılık ve azimle hareket edebilme becerisidir. Bu yönüyle cesaret, en zor koşullarda dahi vazgeçmeden hedefe odaklanma, yani bir 'sebat gösterme' yetisidir. Askeri liderlik açısından incelendiğinde ise cesur bir komutan olmak, sanılanın aksine her zaman korkusuzca ileri atılmak veya risk almak demek değildir. Gerçek cesaret; komutanın gerektiğinde kendi hatalarına veya eksikliklerine karşı 'savunmasız' kalabilmesini, öz eleştiri yapabilecek olgunluğa sahip olmasını gerektirir. Komutanın sergilediği bu dürüst ve özgün duruş, askerleri için somut bir örnek teşkil ederek bir 'cesur asker modeli' oluşturur.⁷

Ancak askeri cesaretin ne olduğuna yönelik kesin ve keskin çıkarımlar yapmak kolay ve zahmetsiz bir çaba değildir. Cesaretin tarihsel ve kültürel temelleri, bu kavramın farklı toplumlarda nasıl biçimlendiğini anlamak açısından önemli bir inceleme alanı sunmaktadır. Bu bağlamda Mert ve Aydemir (2019)⁸, yönetici cesaretinin kökenlerini ortaya koymak amacıyla eski Türk yazıtlarını analiz etmiş; cesaretin tarihsel süreç içerisinde nasıl algılandığını ve kavramsallaştırıldığını incelemiştir. Benzer şekilde Aydemir ve Mert (2018)⁹, fütüvvet ve Ahilik teşkilatları çerçevesinde cesaretin tarihsel arka planını ele alarak, bu kavramın sosyal ve örgütsel bağlamda şekillenmesine katkı sağlayan kültürel unsurları değerlendirmiştir.

Cesaretin felsefi ve kuramsal boyutları, Mert'in (2007)¹⁰ çalışmasıyla daha sistematik bir çerçevede ele alınmış; bu çalışmalar cesaretin toplumsal ve örgütsel düzeydeki rolünü anlamaya katkı sağlamıştır. Öte yandan "cesaret yönetimi" kavramını geliştirerek cesaretin örgütsel stratejilere ve liderlik süreçlerine entegre edilmesine yönelik kapsamlı bir çerçeve önermiştir. Bu çalışma, yönetim alanında cesaret konusuna ilişkin sonraki araştırmalara bir zemin hazırlamış; kavramın hem teorik altyapısını hem de uygulamaya dönük yönlerini daha görünür hale getirmeye çalışmıştır. Bu kapsamda, cesaret yönetilmesi gereken kritik bir olgudur ve cesaretin yönetimi kendini en gerekli şekilde, askerlik mesleğinde gösterir.

⁵ Amy Kosterlitz, "The Four Traits of Confidence: Growth Mindset, Courage, Grit, and Self-Compassion," *Woman Advocate* 21, no. 1 (2015): 12–17.

⁶ İbrahim S. Mert, "Cesaret Nedir? Cesaret Tanımlarının İçerik Analizi," *Uluslararası İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi* 9, no. 2 (2023): 126–153, <https://doi.org/10.29131/uiibd.1386334>.

⁷ Brené Brown, *Daring Greatly: How the Courage to Be Vulnerable Transforms the Way We Live, Love, Parent, and Lead* (New York: Penguin, 2015).

⁸ İbrahim S. Mert ve Muzaffer Aydemir, "Yönetimsel Cesaretin Tarihi Kaynakları Üzerine Bir İnceleme: Eski Türk Yazıtlarında Cesaret," *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 7, no. 6 (2019): 319–328.

⁹ Muzaffer Aydemir ve İbrahim S. Mert, "A Study on the Investigation of the Historical Origins of Courage in Futuwwa and Akhi Institution," içinde *A Critical Review of Social Sciences: Theory and Practice*, ed. B. Yenihan, S. D. Başar ve G. Cerev (London: Frontpage Publications Limited, 2018), 537–543.

¹⁰ İbrahim S. Mert, *Cesaret Yönetimi* (İstanbul: Hayat Yayınları, 2007).

Mert (2010)¹¹, terör yönetimi teorisi ile cesaret arasındaki ilişkiyi inceleyerek, varoluşsal tehditler karşısında cesaretin nasıl anlamlandırılabilceğine dair kavramsal bir değerlendirme de sunmuştur. Bu yaklaşım, cesaretin yalnızca bireysel bir özellik olmadığını, aynı zamanda tehdit durumlarında kolektif tepkilerin şekillenmesinde de belirleyici bir unsur olduğunu ortaya koymaktadır. Bu yaklaşım, askeri cesaretin anlaşılması ve yönetilebilmesi için de geçerlidir ve bir elzemdir. Aksi takdirde, askeri cesaret de, Aristo'nun altın orta yaklaşımıyla ele alındığında, pervasızlık ve aşırılığa kaçan bir tarafa kayar ve gerçek bir cesaret olmaktan çıkarak bir ahlaksızlığa, zulme dönüşür.

ARAŞTIRMA YÖNTEM VE AŞAMALARI

Bu çalışmada; Whitemore ve Knafl (2005)¹², bütünleştirici araştırma kullanılmıştır. Bütünleştirici literatür taraması, ele alınan konuya ilişkin birincil bulguların ötesine geçerek analiz ve sentez süreçlerini derinleştirmekte; bu sayede yeni düşünsel çerçevelerin geliştirilmesine ve özetlenmiş bulgular üzerinden bütüncül bilgi üretimine imkân tanımaktadır.¹³ Bu yaklaşım, metodolojik bir araç olarak mevcut bilgiyi sistematik biçimde sentezlemekte ve elde edilen bulguların bilimsel çalışmalar kapsamında uygulamaya aktarılabilirliğini artırması bakımından önemli bir işlev üstlenmektedir. Souza ve arkadaşları (2010)¹⁴, bütünleştirici literatür taraması sürecini altı temel aşama çerçevesinde ele almaktadır: (i) yönlendirici sorunun oluşturulması, (ii) literatürün taranması ya da örneklemin belirlenmesi, (iii) veri toplama, (iv) dâhil edilen çalışmaların eleştirel değerlendirilmesi, (v) bulguların tartışılması ve (vi) incelemenin sunulması.

Bütünleştirici literatür taraması, araştırma probleminin açık ve net bir biçimde ortaya konulmasıyla başlamaktadır. Bu aşamada amaç, mevcut literatürde yer alan boşlukları ya da çözüm bekleyen sorunları belirlemek ve incelenecek çalışmaların hangi amaç doğrultusunda ele alınacağını açıklamaktır. Böylece farklı araştırmaların değerlendirilmesine yön verecek temel çerçeve oluşturulur. Literatürün taranması aşamasında, kapsamlı ve sistematik bir araştırma sürecini ifade etmektedir. Konuya ilişkin veri tabanları incelenmekte, ilgili veya dolaylı olarak katkı sağlayabilecek çalışmalar belirlenmektedir. Araştırmalar, içerik ve yöntem bakımından belirli standartlara göre değerlendirilerek çalışmaya dâhil edilir. Bütünleştirici literatür taramaları hem nicel hem de nitel araştırmaları kapsayabildiği için, farklı metodolojik yaklaşımlara sahip çalışmaların belirli ölçütler çerçevesinde birlikte değerlendirilmesi mümkündür. Verilerin analizinde ise, elde edilen bulgular sistematik bir yapı içerisinde düzenlenerek raporlanır. Son aşamada, analiz edilen çalışmalar bütüncül bir biçimde bir araya getirilerek sunulur.

¹¹ İbrahim S. Mert, “Terör Yönetimi Kuramı ve Cesaret: Kavramsal Bir Tartışma,” *Güvenlik Stratejileri Dergisi* 6, no. 12 (2010): 57–80.

¹² Robin Whitemore ve Kathleen Knafl, “The Integrative Review: Updated Methodology,” *Journal of Advanced Nursing* 52, no. 5 (2005): 546–553.

¹³ Wilma Lubbe, Karien Smit ve Wilhelmina Ten Ham-Baloyi, “The Integrative Literature Review as a Research Method: A Demonstration Review of Research on Neurodevelopmental Supportive Care in Preterm Infants,” *Journal of Neonatal Nursing* 26 (2020): 308–315.

¹⁴ Marcela T. de Souza, Maria D. D. Silva ve Rachel de Carvalho, “Integrative Review: What Is It? How to Do It?” *Einstein (São Paulo)* 8 (2010): 102–106.

Bu aşamada amaç ele alınan makaleleri değerlendirmek ve her bir makaleyi aşağıdaki temel araştırma soruları kapsamında incelemektir;

Askeri cesaret nasıl kavramsallaştırılmıştır?

Askeri cesaret kavramının temel öncülleri, nitelikleri ve sonuçları nelerdir?

Askeri cesaretin makalelerdeki boyutları ele alınarak nicel, nitel çalışmalarda bu boyutta değerlendirmeler yapılmış, ampirik düzeydeki makalelerde ve monologda titizlikle geniş gözlem gücüyle değerlendirme boyutu başarıyla sağlanmıştır. Askeri cesaretin içerikteki çok boyutlu özellikleri ve bu kavramı ilgilendiren ayrıntılar bu aşamada gözden kaçırılmadan değerlendirme boyutunun içerisine alınmaya çalışılmıştır.

TARANAN ÇALIŞMALAR VE BULGULAR

Bu çalışma kapsamında, askeri cesaret olgusunu çok boyutlu olarak ele alabilmek amacıyla toplam 23 kaynak bütünleştirici literatür taraması yöntemine dahil edilmiştir. Bu doğrultuda tarihsel, sosyolojik, psikolojik ve örgütsel perspektifleri içeren çalışmalar sistematik biçimde analiz edilerek, askeri cesaretin farklı bağlamlarda nasıl şekillendiği ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bütünleştirici literatür taraması yaklaşımı, farklı disiplinlerden elde edilen bulguların sentezlenmesine olanak tanıyarak, kavramın hem teorik hem de uygulamaya dönük yönlerinin daha kapsamlı biçimde değerlendirilmesini sağlamaktadır.

Tablo 1’de, askeri cesaret literatüründe öne çıkan çalışmalar bütünleştirici literatür taraması yaklaşımı doğrultusunda sınıflandırılmıştır. Toplam 23 kaynağı kapsayan bu çalışmalar; tarihsel, psikolojik, sosyolojik ve etik boyutlar çerçevesinde analiz edilerek cesaret kavramının çok boyutlu yapısı ortaya konulmuştur. Bulgular, askeri cesaretin yalnızca bireysel bir özellik olmadığını; eğitim, liderlik, grup dinamikleri, kültürel normlar ve fiziksel koşullar gibi çok sayıda faktörün etkileşimiyle şekillendiğini göstermektedir.

Tablo 1. Askeri Cesaret Literatüründe Temel Çalışmalar

Kaynak	Çalışmanın Türü	Temel Odak	Ana Bulgular / Katkı
Coues (1846)	Kavramsal / Diyalog	Cesaretin doğası	Cesaretin bireysel değil disiplin ve eğitimle şekillenen kolektif bir özellik olduğu
Macdonald (2013)	Tarihsel analiz	Ortaçağ askeri yapı	Cesaretin disiplin, ödül, beslenme ve sosyal bağlarla desteklendiği
Goyne (2011)	Literatür incelemesi	Savaş psikolojisi	Savaşın sürekli korku ürettiği, psikolojik hazırlığın kritik olduğu
Fuller (1993)	Teorik / Askeri strateji	Korku ve savaş	Korkunun savaşta en büyük tehdit olduğu, cesaretin buna karşı panzehir işlevi gördüğü
Rachman (1995)	Ampirik	Eğitim ve cesaret	Eğitim ve deneyimin cesareti artırdığı, korkunun yönetilebilir olduğu
Fath (2004); Olsthoorn (2007)	Teorik / Etik	Ahlaki cesaret	Fiziksel cesaretin yanı sıra etik karar alma süreçlerinde ahlaki cesaretin önemi
Morrison (1994)	Askeri analiz	Liderlik	Liderlik cesaretinin kolektif cesareti artırdığı
Zavaliy & Aristidou (2014); Kostick (2013)	Tarihsel / Kavramsal	Antik ve Ortaçağ kültürü	Cesaretin erkeklik, onur ve sosyal normlarla ilişkilendirildiği

Kaynak	Çalışmanın Türü	Temel Odak	Ana Bulgular / Katkı
Taylor (2012); Rubarth (2014)	Kültürel analiz	Toplumsal baskı	Toplumsal beklentilerin cesareti artırıcı rol oynadığı
Reichberg (2010); Gondra & de Miguel (2009)	Felsefi / Psikolojik	İnanç ve ideoloji	Anlam ve inanç sistemlerinin cesareti güçlendirdiği
Fennell (2013); Kostick (2013)	Tarihsel analiz	Lojistik ve savaş koşulları	Fiziksel koşulların (beslenme, ekipman) cesaret üzerinde belirleyici olduğu
Kirkpatrick (2015)	Etik / Modern savaş	Teknoloji	Teknolojik savaşta fiziksel risk azalırken ahlaki cesaretin arttığı
Cox et al. (1983)	Deneyisel	Fizyolojik tepki	Deneyimin stres tepkisini azalttığı ve performansı artırdığı
Lo Bue et al. (2018)	Ampirik	Dayanıklılık (hardiness)	Psikolojik dayanıklılığın performans ve cesareti artırdığı
Goyne (2011); Madigan (2013)	Tarihsel / Psikolojik	Kolektif cesaret	Birlik içi bağların bireysel korkunun aşılmasında kritik olduğu
Nicolai (1989); Lendon (1999)	Tarihsel analiz	Disiplin	Disiplinli orduların cesareti daha etkin kullandığı

Erken dönem çalışmalardan biri olan Coues'un diyalog temelli analizinde, savaş alanında cesaretin bireysel karakterden ziyade disiplin ve eğitimle şekillenen kolektif bir özellik olduğu vurgulanmaktadır.¹⁵ Bu yaklaşım, askeri organizasyonların farklı sosyoekonomik arka planlardan gelen bireyleri benzer bir cesaret düzeyine ulaştırabileceğini öne sürerek, cesaretin doğuştan ziyade öğrenilebilir bir özellik olduğunu ima etmektedir. Ancak Coues aynı zamanda, gerçek cesaret ile duygusuzluk arasındaki farkı da net biçimde ayırarak, ahlaki boyutu ön plana çıkarmaktadır.

Ortaçağ savaş deneyimlerini inceleyen çalışmalar da benzer şekilde cesaretin sosyal ve yapısal bağlamına dikkat çekmektedir. Macdonald, İskoç ordusunda cesaretin yalnızca bireysel bir özellik değil; disiplin, ödüllendirme, beslenme ve sosyal bağlarla desteklenen bir olgu olduğunu ortaya koymaktadır.¹⁶ Özellikle savaş sonrası ödüllendirme, birlik içi dayanışma ve ritüellerin cesareti pekiştirdiği bulgusu, modern motivasyon teorileriyle de uyumludur. Bu durum, cesaretin sürdürülebilirliğinin organizasyonel uygulamalara bağlı olduğunu göstermektedir.

Askeri cesaretin psikolojik boyutu ele alındığında, korku ile olan ilişkisi merkezi bir konuma sahiptir. Goyne, savaş alanının kontrol edilemez doğasının askerlerde sürekli bir korku ve stres ürettiğini, bu nedenle yalnızca fiziksel değil psikolojik hazırlığın da kritik olduğunu belirtmektedir.¹⁷ Bu yaklaşım, korkunun ortadan kaldırılması gereken bir unsur değil, yönetilmesi gereken bir duygu olduğunu ortaya koymaktadır. Nitekim Fuller da korkuyu “en ölümcül gaz” olarak tanımlayarak, cesareti bu gazın panzehiri olarak konumlandırmaktadır.¹⁸

Benzer şekilde, modern psikolojik çalışmalar cesareti korku karşısında gösterilen direnç olarak tanımlamaktadır. Rachman'ın bomba imha uzmanları üzerinde yaptığı ampirik araştırma,

¹⁵ S. E. Coues, “Moral Heroism: Animal Courage: A Dialogue,” *The Advocate of Peace and Universal Brotherhood* 1, no. 3 (1846): 67–68, <http://www.jstor.org/stable/27890283>.

¹⁶ A. J. Macdonald, “Courage, Fear and the Experience of the Later Medieval Scottish Soldier,” *The Scottish Historical Review* 92, no. 235 (2013): 179–206, <http://www.jstor.org/stable/43773991>.

¹⁷ D. Goyne, “Review Essay [Moore, Darren. *The Soldier: A History of Courage, Sacrifice and Brotherhood* (2009)],” *Australian Army Journal* 8, no. 1 (2011): 122–124, <https://search.informit.org/doi/10.3316/ielapa.201106058>.

¹⁸ J. F. C. Fuller, *The Foundations of the Science of War* (Defense Technical Information Center, 1993).

cesaretin deneyim, eğitim ve fizyolojik hazırlıkla doğrudan ilişkili olduğunu göstermektedir.¹⁹ Eğitimle birlikte korku tepkilerinin azaldığı ve bireylerin cesaret düzeyinin arttığı bulgusu, askeri eğitim programlarının önemini açıkça ortaya koymaktadır. Ayrıca, korkunun tamamen ortadan kalkmasından ziyade kontrol altına alınmasının cesaret davranışının temelinin oluşturduğu anlaşılmaktadır.

Askeri cesaretin bir diğer önemli boyutu ahlaki cesarettir. Fath ve Olsthoorn gibi araştırmacılar, savaş alanında yalnızca fiziksel cesaretin değil, etik karar alma süreçlerinde ortaya çıkan ahlaki cesaretin de belirleyici olduğunu vurgulamaktadır.²⁰ Bu bağlamda, özellikle komutanların riskli kararlar alırken gösterdikleri cesaret, ordunun genel performansını doğrudan etkilemektedir. Morrison'un çalışması da liderlik cesaretinin askerlerin korku düzeyini azaltarak kolektif cesareti artırdığını ortaya koymaktadır.²¹

Toplumsal ve kültürel faktörler de cesaretin şekillenmesinde önemli rol oynamaktadır. Antik Yunan ve Roma toplumlarında cesaret, erkeklik ve onurla özdeşleştirilmiş; korkaklık ise ciddi bir sosyal yaptırımla karşılanmıştır.²² Bu durum, bireylerin savaş alanındaki davranışlarını yalnızca bireysel değil, toplumsal beklentiler doğrultusunda şekillendirdiğini göstermektedir. Taylor ve Rubarth'ın çalışmaları, toplumsal baskının cesareti artırıcı bir mekanizma olarak işlev gördüğünü ortaya koymaktadır.²³

Bununla birlikte, cesaretin yalnızca sosyal baskı ile değil, aynı zamanda ideolojik ve inanç temelli motivasyonlarla da beslendiği görülmektedir. Reichberg ve Gondra'nın çalışmaları, savaşın kutsal veya anlamlı bir amaçla ilişkilendirilmesinin askerlerin cesaret düzeyini önemli ölçüde artırdığını göstermektedir.²⁴ Askerlerin ne için savaştığını bilmesi, belirsizliği azaltarak korkunun kontrol altına alınmasına katkı sağlamaktadır.

Fiziksel koşullar ve lojistik unsurlar da cesaret üzerinde belirleyici etkilere sahiptir. Fennell ve Kostick, yetersiz beslenme, kötü ekipman ve iletişim eksikliğinin askerlerin moralini bozarak cesaretlerini zayıflatıldığını ortaya koymaktadır.²⁵ Buna karşılık, iyi donanım, yeterli beslenme ve teknolojik üstünlük, askerlerin kendilerini güvende hissetmelerini sağlayarak cesaretlerini artırmaktadır. Bu bulgu, modern askeri stratejilerde lojistiğin neden kritik bir unsur olduğunu açıklamaktadır.

Teknolojik gelişmelerin cesaret kavramını dönüştürdüğü de dikkat çekmektedir. Kirkpatrick, insansız hava araçları gibi modern savaş teknolojilerinin, fiziksel riskin azalmasına

¹⁹ S. Rachman, "Development of Courage in Military Personnel in Training and Performance in Combat Situations" (Defense Technical Information Center, 1995).

²⁰ M. H. Fath, *Intrepidity, Iron Will, and Intellect: General Robert L. Eichelberger and Military Genius* (Defense Technical Information Center, 2004); P. Olsthoorn, "Courage in the Military: Physical and Moral," *Journal of Military Ethics* 6, no. 4 (2007): 270–279.

²¹ D. J. Morrison, *Operational Battle Command: Lessons for the Future* (Defense Technical Information Center, 1994).

²² A. G. Zavaliy ve M. Aristidou, "Courage: A Modern Look at an Ancient Virtue," *Journal of Military Ethics* 13, no. 2 (2014): 174–189; C. R. Kostick, "Courage and Cowardice on the First Crusade, 1096–1099," *War in History* 20, no. 1 (2013): 32–49.

²³ C. Taylor, "Military Courage and Fear in the Late Medieval French Chivalric Imagination," *Cahiers de recherches médiévales et humanistes* 24 (2012): 129–147; S. Rubarth, "Competing Constructions of Masculinity in Ancient Greece," *Athens Journal of Humanities & Arts* 1, no. 1 (2014): 21–32.

²⁴ G. M. Reichberg, "Aquinas on Battlefield Courage," *The Thomist* 74, no. 3 (2010): 337–368; J. M. Gondra ve M. S. de Miguel, "Yale University's Institute of Human Relations and the Spanish Civil War: Dollard and Miller's Study of Fear and Courage under Battle Conditions," *The Spanish Journal of Psychology* 12, no. 2 (2009): 393–404.

²⁵ J. Fennell, "Courage and Cowardice in the North African Campaign: The Eighth Army and Defeat in the Summer of 1942," *War in History* 20, no. 1 (2013): 99–122; C. Kostick, "Courage and Cowardice on the First Crusade, 1096–1099," *War in History* 20, no. 1 (2013): 32–49.

rağmen ahlaki ve psikolojik cesaret gerektirdiğini belirtmektedir.²⁶ Bu durum, cesaretin yalnızca fiziksel riskle ilişkilendirilemeyeceğini, bilişsel ve etik boyutlarının da giderek önem kazandığını göstermektedir.

Eğitim ve deneyim, cesaretin geliştirilmesinde en kritik faktörlerden biri olarak öne çıkmaktadır. Cox ve arkadaşlarının çalışması, deneyimli personelin stres altında daha düşük fizyolojik tepki verdiğini ve daha yüksek performans sergilediğini göstermektedir.²⁷ Bu durum, tekrar eden deneyimlerin bireyin korku tepkilerini düzenleyerek cesareti artırdığını ortaya koymaktadır. Aynı şekilde, Lo Bue ve arkadaşları dayanıklılığın hem fiziksel performansı hem de davranışsal kararlılığı artırdığını göstermektedir.²⁸

Askeri cesaretin kolektif boyutu da literatürde önemli bir yer tutmaktadır. Birlik içi dayanışma, kardeşlik ve ortak kimlik duygusu, bireysel cesaretin ötesinde bir “kolektif cesaret” oluşturur. Goynes ve Madigan, askerlerin birbirlerine olan bağlılıklarının, bireysel korkuların aşılmasında kritik rol oynadığını belirtmektedir.²⁹ Bu durum, sosyal kimlik teorisi çerçevesinde değerlendirildiğinde, bireyin kendisini grubun bir parçası olarak görmesinin risk alma davranışını artırdığı şeklinde yorumlanabilir.

Son olarak, cesaret ile disiplin arasındaki ilişki de dikkat çekicidir. Nicolai ve Lendon, disiplinli ve organize orduların cesareti daha etkin şekilde kullanabildiğini, düzensizliğin ise cesareti zayıflattığını vurgulamaktadır.³⁰ Bu bulgu, cesaretin tek başına yeterli olmadığını; strateji, liderlik ve organizasyonel yapı ile desteklenmesi gerektiğini göstermektedir.

Tablo 2, bütünleştirici literatür taraması kapsamında incelenen 23 çalışmadan elde edilen askeri cesaret bileşenlerinin kategorize edilmiş özetini sunmaktadır. Analiz sonucunda toplam 314 bileşen ve 94 farklı alt unsur tespit edilmiş; bu bileşenler tematik olarak sekiz ana kategori altında toplanmıştır. Bulgular, askeri cesaretin yalnızca bireysel bir özellik olmadığını; psikolojik, fiziksel, organizasyonel, kültürel ve çevresel faktörlerin etkileşimiyle ortaya çıkan çok boyutlu bir yapı olduğunu göstermektedir.

Tablo 2. Askeri Cesaretin Bileşenlerinin Özetlenmiş Dağılımı (Bütünleştirici Literatür Taraması)

Bileşen Kategorisi	Temel Alt Bileşenler	Temsili Kaynaklar	Açıklama
Bireysel/Psikolojik Faktörler	Korku, stres, motivasyon, dayanıklılık, sebat, algı, sakinlik	Rachman (1995), Goyne (2011), Cox et al. (1983)	Cesaretin temelinde korkunun yönetimi ve psikolojik dayanıklılık yer almaktadır.
Fiziksel Faktörler	Acı, yaralanma, fiziksel performans, sağlık	Fath (2004), Engle (1998)	Fiziksel kapasite ve dayanıklılık, cesaret davranışının sürdürülebilirliğini etkiler.

²⁶ J. Kirkpatrick, “Drones and the Martial Virtue Courage,” *Journal of Military Ethics* 14, no. 3–4 (2015): 202–219.

²⁷ D. Cox et al., “An Experimental Analysis of Fearlessness and Courage,” *British Journal of Psychology* 74, no. 1 (1983): 107–117.

²⁸ S. Lo Bue et al., “Hardiness Differentiates Military Trainees on Behavioural Persistence and Physical Performance,” *International Journal of Sport and Exercise Psychology* 16, no. 4 (2018): 354–364.

²⁹ D. Goynes, “Review Essay,” 122–124; E. Madigan, “‘Sticking to a Hateful Task’: Resilience, Humour, and British Understandings of Combatant Courage, 1914–1918,” *War in History* 20, no. 1 (2013): 76–98.

³⁰ M. L. Nicolai, “A Different Kind of Courage: The French Military and the Canadian Irregular Soldier during the Seven Years’ War,” *Canadian Historical Review* 70, no. 1 (1989): 53–75; J. E. Lendon, “The Rhetoric of Combat: Greek Military Theory and Roman Culture in Julius Caesar’s Battle Descriptions,” *Classical Antiquity* 18, no. 2 (1999): 273–329.

Bileşen Kategorisi	Temel Alt Bileşenler	Temsili Kaynaklar	Açıklama
Eğitim ve Deneyim	Eğitim, pratik yapma, tecrübe, hazırbulunuşluk	Rachman (1995), Morrison (1994)	Eğitim ve tekrar eden deneyimler korku tepkisini azaltarak cesareti artırır.
Liderlik ve Organizasyonel Faktörler	Disiplin, yönetim kabiliyeti, strateji, düzenli ordu	Fuller (1993), Morrison (1994), Nicolai (1989)	Organizasyonel yapı ve liderlik, bireysel cesareti kolektif güce dönüştürür.
Sosyal ve Kültürel Faktörler	Ortak kültür, grup uyumu, sadakat, toplumsal etki	Macdonald (2013), Lendon (1999)	Grup kimliği ve sosyal bağlar, cesaret davranışını güçlendirir.
Ahlaki ve Değer Temelli Faktörler	Ahlak, erdem, sorumluluk, itibar, şeref	Olsthoorn (2007), Reichberg (2010)	Cesaret yalnızca fiziksel değil, etik karar alma süreçleriyle de ilişkilidir.
Motivasyonel ve Anlamsal Faktörler	Amaç, ödül, inanç, şöhret, özgürlük	Coues (1846), Reichberg (2010)	Bireyin ne için savaştığını bilmesi cesaret düzeyini artırır.
Çevresel ve Operasyonel Faktörler	Risk, belirsizlik, teknoloji, taktiksel üstünlük	Fennell (2013), Kirkpatrick (2015)	Savaş koşulları ve teknolojik üstünlük cesaret üzerinde doğrudan etkilidir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışma, askeri bağlamda çok boyutlu bir cesaret anlayışı ortaya koyabilmek için çeşitli tarihsel, askeri ve psikolojik kaynaklardan elde edilen bulguları sentezlemektedir. Analiz, farklı dönemlerden ve disiplinlerden gelen açıklamaları bütünleştirerek cesaretin tek bir özelliğe veya anlık tepkiye indirgenemeyeceğini; daha ziyade bireysel, örgütsel ve çevresel faktörlerin şekillendirdiği dinamik bir yapı olarak ortaya çıktığını ortaya koymuştur.

Bulgular cesaretin doğası gereği hem durumsal hem de gelişimsel olduğunu göstermektedir. Askeri cesaret, eğitim, deneyim ve sosyalleşme süreçleriyle gelişirken, aynı zamanda savaş şiddeti, belirsizlik ve tehdit gibi belirli bağlamsal baskılar altında da etkinleştirilir. Bu ikili karakter, cesareti yalnızca bir karakter niteliği olarak değil, aynı zamanda liderlik, disiplin ve grup uyumu gibi kurumsal mekanizmalarla geliştirilebilecek ve sürdürülebilecek bir örgütsel yetenek olarak görmenin önemini vurgulamaktadır.

Askerlik mesleğinde geçmişe kıyasla kadınların artan istihdamı, askeri cesarete cinsiyet temelli farklılıkların daha fazla incelenmesini gerekli kılmaktadır. Bu bağlamda, Türkiye’de sağlık sektöründe gerçekleştirilen çalışmalar, belirli farklılıklar bulunmakla birlikte cesaretin cinsiyete göre anlamlı biçimde değişmediğini ortaya koymaktadır.³¹ Ancak, bu hususun netleştirilebilmesi için ülkemizde daha kapsamlı çalışmalara ihtiyaç vardır.

³¹ İ. S. Mert ve K. Köksal, “Rethinking Courage at Work: A Two-Study Investigation of How Gender Moderates the Antecedents and Outcomes of Social Courage,” *Central European Management Journal* (2026); K. Köksal ve İ. S. Mert, “The Role of Courage and Interactional Justice in Emotional Exhaustion of Emergency Nurses: A Cross-Sectional Study in Turkey,” *International Nursing Review* 71, no. 1 (2024): 54–61; K. Köksal, İ. S. Mert ve A. Gürsoy, “İşyeri Sosyal Cesareti ile Örgütsel Adalet İlişkisi: Cinsiyete Göre Çoklu Grup Analizi,” *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi* 13 (2022): 29–41.

Motivasyonun temel belirleyicisinin cesaret olduğu dikkate alındığında, askerlerin motive edilmesinde cesaretin merkezi bir rol oynadığı söylenebilir.³² Bu çerçevede, cesaretlendirme süreçlerinin ve askeri cesaretin teknolojik gelişmelerle birlikte dönüşüm geçirdiği ve evrimsel bir süreç izlediği ifade edilebilir.³³ Bununla birlikte, teknolojik dönüşümün kapsamı ne olursa olsun, komutanların kullandığı motivasyonel dil içerisinde cesaret ve cesaretlendirme unsurlarının önemi değişmemektedir.³⁴

Askeri cesaret, yalnızca davranışsal düzeyde değil, aynı zamanda karar alma süreçlerinde de kendini göstermektedir. Bu nedenle, komuta kademesinin cesur kararlar almasını etkileyen unsurların da analiz edilmesi gerekmektedir. Türkiye’de yapılan bir araştırma, yöneticilerin cesur kararlarından duydukları tatminin; sebat, özveri ve bireyin kendi güç sınırlarını aşarak hareket etmesi gibi faktörlerle yakından ilişkili olduğunu ortaya koymuştur.³⁵ Bu bulguların askeri yöneticiler üzerinde test edilmesi, gelecekteki araştırmalar açısından önemli bir araştırma alanı sunmaktadır.

Cesaret, yalnızca bireysel bir davranış biçimi olmanın ötesinde; mutluluk, adalet algısı ve bireyin işine bağlılığı gibi değişkenlerle de yakından ilişkilidir.³⁶ Ayrıca, ölüm kaygısının yol açabileceği olumsuz davranışlara karşı bir tampon mekanizma işlevi görmektedir.³⁷ Bu bağlamda, tarihsel kaynaklarda da yer bulan cesaret kavramının ve bileşenlerinin daha iyi anlaşılması, askerlik mesleğinin hem barış hem de savaş koşullarında etkin şekilde icra edilmesi açısından kritik öneme sahiptir.³⁸ Nitekim cesaretin etkin biçimde yönetilebilmesi, ancak bu kavramın bütüncül olarak anlaşılmasıyla mümkün olmaktadır.³⁹

Uygulama açısından bakıldığında, sonuçlar askeri örgütlerin psikolojik eğitimi, etik eğitimi ve liderlik gelişimini kurumsal çerçevelerine entegre ederek, cesareti geliştirmeye yönelik bütüncül bir yaklaşım benimsemeleri gerektiğini göstermektedir. Askerlerin korkuyu yönetme yeteneklerini geliştirmek, ahlaki karar alma kapasitelerini ve kolektif kimliklerini güçlendirmek, zorlu koşullar altında cesaretin sürdürülmesine önemli ölçüde katkıda bulunabilir. Bu bakımdan cesaret, yalnızca bir erdem olarak değil, operasyonel etkinliği ve örgütsel dayanıklılığı doğrudan etkileyen stratejik bir kaynak olarak ele alınmalıdır.

³² İ. S. Mert, “The Courage-Based Motivation Theory: Courage as the Existential Core of Human Motivation,” *Journal of Management Theory and Practices Research* 6, no. 2 (2025): 316–345.

³³ İ. S. Mert, “Askeri Cesaretin Evrimi,” *Türk Savaş Çalışmaları Dergisi* 6, no. 2 (2025): 132–152.

³⁴ İ. S. Mert, “Yöneticilerin Kullandıkları Motivasyonel Dil ve Performans Üzerindeki Etkisi,” *Balikesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 14, no. 26 (2011): 197–214; İ. S. Mert, N. Keskin ve T. Baş, “Motivasyonel Dil Md Teorisi ve Ölçme Aracının Türkçede Geçerlik ve Güvenilirlik Analizi,” *Doğuş Üniversitesi Dergisi* 12, no. 2 (2011): 243–255.

³⁵ İ. S. Mert, A. Danandeh Mehr ve L. Abualigah, “The Management Genetic Code: Courageous Dimensions, Morality and Evolutionary Satisfaction,” *Management Decision* (2025).

³⁶ O. Sert, İ. S. Mert, C. Şen ve K. Arun, “Exploring the Relationship between Happiness, Courage, and Justice in Lawyers’ Perspectives: A Qualitative Study,” *Psychiatry, Psychology and Law* (2025); İ. S. Mert ve K. Köksal, “The Effect of Workplace Social Courage on Life Satisfaction: A Scale Adaptation,” *Ege Academic Review* 22, no. 3 (2022): 241–252; İ. S. Mert, C. Şen ve A. Alzghoul, “Organizational Justice, Life Satisfaction, and Happiness: The Mediating Role of Workplace Social Courage,” *Kybernetes* 51, no. 7 (2022): 2215–2232.

³⁷ İ. S. Mert, “Terör Yönetimi Kuramı ve Cesaret: Kavramsal Bir Tartışma,” *Güvenlik Stratejileri Dergisi* 6, no. 12 (2010): 57–80.

³⁸ İ. S. Mert ve M. Aydemir, “Yönetimsel Cesaretin Tarihi Kaynakları Üzerine Bir İnceleme: Eski Türk Yazıtlarında Cesaret,” *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 7, no. 6 (2019): 319–328; İ. S. Mert, “Cesaret ve Bileşenlerinin Keşfine İlişkin Nitel Bir Araştırma: Eski Bir Erdemin Yeniden Keşfi,” *İş ve İnsan Dergisi* 8, no. 1 (2021): 19–32; İ. S. Mert, “Cesareti Anlamak,” *Uluslararası İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi* 7, no. 2 (2021): 51–61.

³⁹ İ. S. Mert, *Cesaret Yönetimi* (İstanbul: Hayat Yayınları, 2007).

Sonuç olarak, fiziksel, ahlaki ve sosyal cesaret gibi farklı cesaret boyutlarının, askerî açıdan, değişen operasyonel ortamlar da dikkate alınarak, askeri cesaret kapsamında nasıl şekillendiğini incelemek için keşfedici ve ampirik çalışmalara ihtiyaç vardır. Ayrıca, kültürler arası yapılacak karşılaştırmalı çalışmalar, askeri cesaretin zaman içinde nasıl geliştiğine ve kültürel normlar ve kurumsal askeri yapılar tarafından nasıl şekillendirildiğine dair bilgiler sağlayabilir.

KAYNAKÇA

- Anderson, J. “Book Review: *Broken Men: Shell Shock, Treatment and Recovery in Britain, 1914–1930* By Fiona Reid.” *War in History* 20, no. 1 (2013): 131–132. <https://doi.org/10.1177/0968344512461778e>.
- Aydemir M. ve Mert, İ. S. (2018). A study on the investigation of the historical origins of courage in futuwwa and Akhi institution. In B. Yenihan, S. D. Basar ve G. Cerev (Eds.), *A critical review of social sciences: Theory and practice* (pp. 543-537). London: Frontpage Publications Limited.
- Bayramoğlu, G., ve İ. S. Mert. “The Silent Architect of Organizations: Traces of Embedded Courage in Daily Routines within Turkish Literature.” *Journal of Industrial Policy and Technology Management* 7, no. 2 (2024): 139–160.
- Beard, M., J. Galliot ve S. Lynch. “Soldier Enhancement: Ethical Risks and Opportunities.” *Australian Army Journal* 13, no. 1 (2016): 5–20. https://researchcentre.army.gov.au/sites/default/files/aaj_2016_1.pdf.
- Becker, J. D. *Forward into Battle*. Defense Technical Information Center, 1989.
- Brown, B. (2015). *Daring greatly: How the courage to be vulnerable transforms the way we live, love, parent, and lead*. Penguin.
- Brown, B. *Daring Greatly: How the Courage to Be Vulnerable Transforms the Way We Live, Love, Parent, and Lead*. New York: Penguin, 2015.
- Brymer, E., ve L. G. Oades. “Extreme Sports: A Positive Transformation in Courage and Humility.” *Journal of Humanistic Psychology* 49, no. 1 (2009): 114–126.
- Chowkase, A. A., F. A. Parra-Martínez, M. Ghahremani, Z. Bernstein, G. Finora ve R. J. Sternberg. “Dual-Process Model of Courage.” *Frontiers in Psychology* 15 (2024): 1376195.
- Clarke, J. “‘Valour Knows Neither Age Nor Sex’: The Recueil des Actions Héroïques and the Representation of Courage in Revolutionary France.” *War in History* 20, no. 1 (2013): 50–75.
- Clausewitz, Carl von. *On War*. Princeton: Princeton University Press, 1976 [1832].
- Coues, S. E. “Moral Heroism: Animal Courage: A Dialogue.” *The Advocate of Peace and Universal Brotherhood* 1, no. 3 (1846): 67–68. <http://www.jstor.org/stable/27890283>.
- Coulston, J. “Courage and Cowardice in the Roman Imperial Army.” *War in History* 20, no. 1 (2013): 7–31.
- Cox, D., R. Hallam, K. O’Connor ve S. Rachman. “An Experimental Analysis of Fearlessness and Courage.” *British Journal of Psychology* 74, no. 1 (1983): 107–117.

- Fath, M. H. *Intrepidity, Iron Will, and Intellect: General Robert L. Eichelberger and Military Genius*. Defense Technical Information Center, 2004.
- Fennell, J. "Courage and Cowardice in the North African Campaign: The Eighth Army and Defeat in the Summer of 1942." *War in History* 20, no. 1 (2013): 99–122.
- Fuller, J. F. C. *The Foundations of the Science of War*. Defense Technical Information Center, 1993.
- Gondra, J. M., ve M. S. de Miguel. "Yale University's Institute of Human Relations and the Spanish Civil War: Dollard and Miller's Study of Fear and Courage under Battle Conditions." *The Spanish Journal of Psychology* 12, no. 2 (2009): 393–404.
- Goyne, D. "Review Essay [Moore, Darren. *The Soldier: A History of Courage, Sacrifice and Brotherhood* (2009)]." *Australian Army Journal* 8, no. 1 (2011): 122–124. <https://search.informit.org/doi/10.3316/ielapa.201106058>.
- Kirkpatrick, J. "Drones and the Martial Virtue Courage." *Journal of Military Ethics* 14, no. 3–4 (2015): 202–219.
- Kosterlitz, A. (2015). The four traits of confidence: Growth mindset, courage, grit, and selfcompassion. *Woman Advocate*, 21(1), 12-17.
- Kostick, C. "Courage and Cowardice on the First Crusade, 1096–1099." *War in History* 20, no. 1 (2013): 32–49.
- Köksal, K., İ. S. Mert ve A. Gürsoy. "İşyeri Sosyal Cesareti ile Örgütsel Adalet İlişkisi: Cinsiyete Göre Çoklu Grup Analizi." *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi* 13 (2022): 29–41.
- Köksal, K., ve İ. S. Mert. "The Role of Courage and Interactional Justice in Emotional Exhaustion of Emergency Nurses: A Cross-Sectional Study in Turkey." *International Nursing Review* 71, no. 1 (2024): 54–61.
- London, J. E. "The Rhetoric of Combat: Greek Military Theory and Roman Culture in Julius Caesar's Battle Descriptions." *Classical Antiquity* 18, no. 2 (1999): 273–329.
- Lo Bue, S., S. Kintaert, J. Taverniers, J. Mylle, R. Delahajj ve M. Euwema. "Hardiness Differentiates Military Trainees on Behavioural Persistence and Physical Performance." *International Journal of Sport and Exercise Psychology* 16, no. 4 (2018): 354–364.
- Lopez, S. J., O'Byrne, K. K. ve Petersen, S. (2003). Profiling courage. In S. J. Lopez ve C. R. Snyder (Eds.), *Positive psychological assessment: A handbook of models and measures* (pp. 185–197). American Psychological Association.

- Lubbe, W., Smit, K. ve Ten Ham-Baloyi, W. (2020). The integrative literature review as a research method: A demonstration review of research on neurodevelopmental supportive care in preterm infants. *Journal of Neonatal Nursing*, 308-315.
- Macdonald, A. J. “Courage, Fear and the Experience of the Later Medieval Scottish Soldier.” *The Scottish Historical Review* 92, no. 235 (2013): 179–206. <http://www.jstor.org/stable/43773991>.
- Madigan, E. “‘Sticking to a Hateful Task’: Resilience, Humour, and British Understandings of Combatant Courage, 1914–1918.” *War in History* 20, no. 1 (2013): 76–98.
- May R. (1975). *The courage to create*. Norton.
- Mert, İ. S. (2007). Cesaret yönetimi. İstanbul: Hayat Yayınları.
- Mert, İ. S. (2021a). Cesaret Ve Bileşenlerinin Keşfine İlişkin Nitel Bir Araştırma: Eski Bir Erdemin Yeniden Keşfi. *İş Ve İnsan Dergisi*, 8(1), 19-31. <https://doi.org/10.18394/iid.729238>
- Mert, İ. S. (2023). Cesaret Nedir? Cesaret Tanımlarının İçerik Analizi. *Uluslararası İktisadi Ve İdari Bilimler Dergisi*, 9(2), 126-153. <https://doi.org/10.29131/uiibd.1386334>
- Mert, İ. S. “Askeri Cesaretin Evrimi.” *Türk Savaş Çalışmaları Dergisi* 6, no. 2 (2025): 132–152.
- Mert, İ. S. “Cesaret ve Bileşenlerinin Keşfine İlişkin Nitel Bir Araştırma: Eski Bir Erdemin Yeniden Keşfi.” *İş ve İnsan Dergisi* 8, no. 1 (2021): 19–32.
- Mert, İ. S. “Cesareti Anlamak.” *Uluslararası İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi* 7, no. 2 (2021): 51–61.
- Mert, İ. S. “Terör Yönetimi Kuramı ve Cesaret: Kavramsal Bir Tartışma.” *Güvenlik Stratejileri Dergisi* 6, no. 12 (2010): 57–80.
- Mert, İ. S. “The Courage-Based Motivation Theory: Courage as the Existential Core of Human Motivation.” *Journal of Management Theory and Practices Research* 6, no. 2 (2025): 316–345. <https://doi.org/10.71284/jmtpr>.
- Mert, İ. S. “Yöneticilerin Kullandıkları Motivasyonel Dil ve Performans Üzerindeki Etkisi.” *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 14, no. 26 (2011): 197–214.
- Mert, İ. S. ve Aydemir, M. (2019). Yönetimsel cesaretin tarihi kaynakları üzerine bir inceleme: Eski türk yazıtlarında cesaret. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(6), 319-328.
- Mert, İ. S., A. Danandeh Mehr ve L. Abualigah. “The Management Genetic Code: Courageous Dimensions, Morality and Evolutionary Satisfaction.” *Management Decision* (2025).

- Mert, İ. S., C. Şen ve A. Alzghoul. "Organizational Justice, Life Satisfaction, and Happiness: The Mediating Role of Workplace Social Courage." *Kybernetes* 51, no. 7 (2022): 2215–2232.
- Mert, İ. S., N. Keskin ve T. Baş. "Motivasyonel Dil Md Teorisi ve Ölçme Aracının Türkçede Geçerlik ve Güvenilirlik Analizi." *Doğuş Üniversitesi Dergisi* 12, no. 2 (2011): 243–255.
- Mert, İ. S., ve K. Köksal. "Rethinking Courage at Work: A Two-Study Investigation of How Gender Moderates the Antecedents and Outcomes of Social Courage." *Central European Management Journal* (2026).
- Mert, İ. S., ve K. Köksal. "The Effect of Workplace Social Courage on Life Satisfaction: A Scale Adaptation." *Ege Academic Review* 22, no. 3 (2022): 241–252.
- Mert, İ. S., ve K. Köksal. "The Role of Coast Guard Courage in the Relationship between Personality and Organizational Commitment." *Military Psychology* 34, no. 6 (2022): 706–721. <https://doi.org/10.1080/08995605.2022.2057788>.
- Mert, İ. S., ve M. Aydemir. "Yönetmelik Cesaretin Tarihi Kaynakları Üzerine Bir İnceleme: Eski Türk Yazıtlarında Cesaret." *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 7, no. 6 (2019): 319–328.
- Morrison, D. J. *Operational Battle Command: Lessons for the Future*. Defense Technical Information Center, 1994.
- Namal, M. K., C. Tufan, İ. S. Mert ve K. Arun. "Decent Work, Employee Satisfaction, and the Mediating Role of Social Courage in Reducing Turnover." *Sage Open* 14, no. 2 (2024): 1–18. <https://doi.org/10.1177/21582440241242060>.
- Nicolai, M. L. "A Different Kind of Courage: The French Military and the Canadian Irregular Soldier during the Seven Years' War." *Canadian Historical Review* 70, no. 1 (1989): 53–75.
- Olsthoorn, P. "Courage in the Military: Physical and Moral." *Journal of Military Ethics* 6, no. 4 (2007): 270–279.
- Pears, D. (1978). *Aristotle's analysis of courage*.
- Rachman, S. *Development of Courage in Military Personnel in Training and Performance in Combat Situations*. Defense Technical Information Center, 1995.
- Reichberg, G. M. "Aquinas on Battlefield Courage." *The Thomist* 74, no. 3 (2010): 337–368.
- Rubarth, S. "Competing Constructions of Masculinity in Ancient Greece." *Athens Journal of Humanities & Arts* 1, no. 1 (2014): 21–32.

- Sert, O., İ. S. Mert, C. Şen ve K. Arun. “Exploring the Relationship between Happiness, Courage, and Justice in Lawyers’ Perspectives: A Qualitative Study.” *Psychiatry, Psychology and Law* (2025): 1–24. <https://doi.org/10.1080/13218719.2025.2481388>.
- Souza, M. T. D., Silva, M. D. D. ve Carvalho, R. D. (2010). Integrative review: what is it? How to do it?. *Einstein (São Paulo)*, 8, 102-106.
- Taylor, C. “Military Courage and Fear in the Late Medieval French Chivalric Imagination.” *Cahiers de recherches médiévales et humanistes* 24 (2012): 129–147.
- Whittemore, R. ve Knafl, K. (2005). ‘The integrative review: updated methodology. *Journal of advanced nursing*, 52(5), 546-553.
- Zavaliy, A. G., ve M. Aristidou. “Courage: A Modern Look at an Ancient Virtue.” *Journal of Military Ethics* 13, no. 2 (2014): 174–189.